

ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА, КОРПОРАТИВНОЇ
ТА ПРОСТОРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні вченої ради
економічного факультету
протокол № _ від _____ 2021 р.
Голова вченої ради

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО НАПИСАННЯ КУРСОВИХ
РОБІТ З ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»**

Ступінь освіти:	бакалавр
Галузь знань:	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність:	076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Освітньо-професійна програма:	«Підприємництво. Інтернет-трейдинг. Туристичний бізнес»

Вінниця 2021 рік

Методичні рекомендації до написання курсових робіт освітнього компоненту «Економіка підприємства» здобувачів вищої освіти спеціальності: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітньо-професійної програми «Підприємництво. Інтернет-трейдинг. Туристичний бізнес», СО бакалавр.

«20» жовтня 2021 р. – 31 с.

Рецензенти:

Волкова В.В., к.е.н., доцент кафедри фінансів і банківської справи

Таранич О.В., к.е.н., доцент кафедри менеджменту та поведінкової економіки

Укладачі:

Андронік О.Л., к.е.н., доцент, доцент кафедри підприємництва, корпоративної та просторової економіки

Воронін А.В., к.е.н., доцент, доцент кафедри підприємництва, корпоративної та просторової економіки

Олійник Л.В., к.е.н., доцент, доцент кафедри підприємництва, корпоративної та просторової економіки

Солоненко Ю.В., к.е.н., доцент кафедри підприємництва, корпоративної та просторової економіки

Методичні рекомендації до написання курсових робіт освітнього компоненту «Економіка підприємства» затверджені на засіданні кафедри підприємництва, корпоративної та просторової економіки.

Протокол від «20» жовтня 2020 року №

Завідувач _____ кафедри
підприємництва, корпоративної
та просторової економіки

О.С. Трегубов

СХВАЛЕНО:

Експерт з якості

О.Ю. Боєнко

(підпис)

© Андронік О.Л., 2021 рік

© Воронін А.В., 2021 рік

© Олійник Л.В., 2021 рік

© Солоненко Ю.В., 2021 рік

© ДонНУ імені Василя Стуса, 2021 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	5
2. ОСНОВНІ ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	6
3. МОВА І СТИЛЬ НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	9
4. ОБСЯГ, СТРУКТУРА І ЗМІСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	10
5. ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	14
5.1. Загальні вимоги.....	14
5.2. Оформлення тексту.....	14
5.3. Нумерація.....	14
5.4. Ілюстрації.....	15
5.5. Таблиці.....	16
5.6. Формули.....	17
5.7. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела.....	17
5.8. Оформлення списку використаних посилань.....	17
5.9. Додатки.....	20
6. ВІДГУК КЕРІВНИКА ТА ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	21
7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	22
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ПОСИЛАНЬ.....	23
ДОДАТКИ.....	24

ВСТУП

Важливою складовою організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти, що формує їхню здатність до самостійного пошуку, узагальнення, систематизації і використання зібраного матеріалу, сприяє поглибленню теоретичних знань, виробленню первинних навичок дослідницької діяльності, є курсова робота. Цей різновид самостійної роботи дозволяє виявити теоретичний рівень і підготовку до практичної діяльності здобувачів вищої освіти, їхні професійні можливості та навички як майбутнього фахівця й особистості.

Курсова робота – це самостійне навчально-наукове дослідження здобувача вищої освіти. Вона повинна мати науково-практичний, інноваційний характер, враховувати накопичений вітчизняний і закордонний досвід, конкретні пропозиції з удосконалення досліджуваних питань.

Виконання курсової роботи сприяє залученню здобувачів вищої освіти до активної науково-дослідної діяльності, написанню інших наукових праць, підготовці до написання кваліфікаційних робіт.

Методичні рекомендації містять узагальнені мінімальні вимоги щодо написання, оформлення, захисту та оцінювання курсових робіт в Донецькому національному університеті імені Василя Стуса.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота – це окреме самостійне дослідження, що передбачає обґрунтоване рішення поставленої задачі, яке впливає з проведеного аналізу обраної проблеми.

Курсова робота є однією з форм перевірки рівня загальнонаукової та спеціальної підготовки здобувача вищої освіти, його схильності до аналізу та самостійного узагальнення (реферування) існуючих матеріалів із теми дослідження, здатності застосовувати одержані знання під час вирішення конкретних завдань.

Метою курсової роботи є систематизація, актуалізація, закріплення і поглиблення теоретичних і практичних знань здобувача вищої освіти, цілеспрямоване їх використання, оволодіння існуючими методами дослідження, вироблення та подальше удосконалення навичок щодо самостійного вирішення завдань та обґрунтування пропонованих рішень, узагальнення і логічний виклад матеріалу, дотримання вимог до оформлення наукових робіт.

У результаті процесі підготовки курсової роботи здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- теорію і практику господарювання на рівні підприємства;
- формування і використання виробничого потенціалу;
- взаємодію всіх видів ресурсів;
- ефективність господарської та інших видів діяльності;
- зміст інвестиційної, інноваційної, виробничої, фінансової, антикризової діяльності підприємства;
- методи економічного аналізу витрат, доходів та прибутку підприємства;
- методика роботи зі спеціальною літературою, систематизації та узагальнення зібраного матеріалу.

вміти:

- обґрунтувати актуальність, розкрити зміст та сутність обраної теми дослідження, спираючись на отримані знання з вивчених дисциплін та аналізу самостійно опрацьованих джерел;
- провести критичний аналіз різних точок зору і виробити власну позицію вирішення проблеми;
- користуватися сучасною науковою, методичною та довідковою літературою; аналізувати фінансову звітність підприємств;
- аналізувати і узагальнювати результати виробничо-господарської діяльності; прогнозувати і контролювати їх здійснення при зміні ситуації у ринковому середовищі;
- сформулювати та обґрунтувати висновки і рекомендації щодо удосконалення методів господарювання обраної теми;
- дотримати вимоги щодо оформлення посилань на використані джерела і вимоги до загального оформлення курсової роботи.

2. ОСНОВНІ ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Виконання курсової роботи складається з наступних етапів:

1. Вибір теми, визначення її мети, конкретних завдань, предмету і об'єкту дослідження.
2. Обговорення теми і затвердження її керівником від кафедри.
3. Пошук, відбір, аналіз і систематизація первинного матеріалу з теми дослідження з метою ознайомлення зі змістом теми і складання попереднього плану роботи, узгодження їх з керівником.
4. Обробка, аналіз та узагальнення зібраної інформації теоретичного і практичного характеру із застосуванням методів наукового пізнання; написання розділів і підрозділів.
5. Формулювання висновків і рекомендацій, підготовка додатків.
6. Оформлення списку використаних посилань, додатків, загальне оформлення роботи.
7. Представлення курсової роботи керівнику для підготовки відгуку.
8. Захист курсової роботи.

На всіх етапах виконання курсової роботи до захисту здобувач вищої освіти має право звертатись за консультаціями і порадами до керівника.

Підготовчий етап роботи над курсовою роботою починається з вибору теми, її осмислення та обґрунтування. Здобувач вищої освіти може обрати тему курсової роботи з запропонованого кафедрою переліку тем курсових робіт (Додаток Д). За узгодженням з керівником здобувач вищої освіти може сформулювати тему курсової роботи, не вказану в запропонованому переліку.

При формулюванні тем курсових робіт необхідно використовувати лаконічні та однозначні формулювання; орієнтувати тему на програмні результати навчання відповідно до освітньої програми.

Курсова робота може бути комплексною, що передбачає її спільне виконання 2-3 здобувачами вищої освіти.

Якщо здобувач вищої освіти не вибрав тему курсової роботи у встановлені строки, він отримує тему для виконання курсової роботи на кафедрі підприємництва, корпоративної та просторової економіки на підставі примусового розподілу.

Після вибору теми курсової роботи, необхідно визначити мету дослідження, завдання та конкретизувати об'єкт, предмет і мету дослідження.

Мета дослідження відображає напрям дослідження і взаємопов'язана з темою курсової роботи. Формулювати мету слід стисло з урахуванням того кінцевого результату, якого планується досягти для вирішення конкретного практичного або теоретичного завдання (проблеми), тому починати формулювання мети доцільно такими фразами, як "Розробка рекомендацій та пропозицій щодо...", або "Обґрунтування напрямів вдосконалення...". Мета розкривається переліком завдань, які вирішуються в роботі.

Об'єктом дослідження є процес або явище, суспільні відносини, діяльність, в яких виявлена та існує проблема. Проблема – це невідповідність

між фактично існуючим і бажаним станом об'єкта в реальній дійсності. Отже, *об'єкт дослідження* можна визначити як процес або явище, суспільні відносини, що породжують проблемну ситуацію й обрані для вивчення.

Предмет дослідження – це тільки ті суттєві зв'язки та відношення, які підлягають безпосередньому вивченню в курсовій роботі, є головними, визначальними для конкретного дослідження. Предмет дослідження є вужчим, ніж об'єкт: вони співвідносяться між собою як загальне і часткове; перебуває в межах об'єкта і визначає тему курсової роботи.

Після вибору теми курсової роботи здобувач вищої освіти має ознайомитися з її змістом і визначити коло питань, що підлягають розкриттю в темі. Варто опрацювати навчальну і наукову літературу, здійснити попередній аналіз практичного матеріалу, використовуючи різні джерела для збору інформації. Така підготовча робота допоможе здобувачу вищої освіти скласти чітке уявлення про обрану тему та існуючі проблеми щодо предмета дослідження. На цьому етапі складається попередній бібліографічний перелік літератури та план курсової роботи. План повинен бути логічно побудованим та послідовним, мати концептуальну спрямованість, відображати ключові питання теми роботи. Слід пам'ятати, що кожний розділ курсової роботи висвітлює самостійне питання, а підрозділ – окрему частину цього питання. При складанні плану не рекомендується вживати питальні форми в назвах розділів і підрозділів.

Після складання плану курсової роботи доцільно здійснити розширений пошук інформації, проаналізувати і визначитись з теоретичними основами обраної теми. При виборі літератури рекомендується, в першу чергу, зупинитися на певному фундаментальному джерелі. Доцільно звертатися до джерел, автори яких мають науковий авторитет у цій галузі.

Далі слід вести пошук матеріалу, який безпосередньо стосується теми дослідження, використовуючи різні джерела пошуку: каталоги і картотеки бібліотек, прикнижні та пристатейні списки літератури, посилання в підручниках, монографіях, покажчики змісту річних комплектів спеціальних періодичних видань, пошукові системи електронних бібліотек і сайтів, де розміщені журнали, монографії електронні каталоги бібліотек тощо. Рекомендується звернути увагу на каталоги бібліотеки ДонНУ імені Василя Стуса, фахові видання Університету, наукові доробки викладачів Університету.

Наступний етап полягає в обробці, аналізі та узагальненні зібраної інформації. Насамперед необхідно систематизувати матеріал і до кожного з ключових питань курсової роботи відібрати джерела, які найбільшою мірою відповідають йому. При опрацюванні літератури потрібно виділяти тільки те, що має відношення до теми дослідження і допоможе її розкрити. Чим ширше і різноманітніше коло джерел, якими здобувач вищої освіти користувався, тим вищою буде теоретична і практична цінність його дослідження. Проаналізований та систематизований матеріал викладається відповідно до назв розділів і підрозділів.

Написання розділу (підрозділу) курсової роботи не слід починати відповіддю на другорядні питання, тобто ті, що не мають безпосереднього відношення до досліджуваної проблеми і сформульованої ідеї (тези).

При викладі матеріалу слід пам'ятати, що механічне списування тексту з книг, брошур, дисертацій, авторефератів, монографій, журнальних статей та інших матеріалів неприпустимі. Матеріали цих джерел здобувачі вищої освіти можуть використовувати у своїй роботі тільки після осмислення, критичного аналізу та оцінки або як аргументи власної позиції.

При написанні курсової роботи важливо не обмежуватися загальними фразами. Кожне висунуте положення необхідно всебічно обґрунтувати, користуючись при цьому основними методами наукового пізнання. Теоретичні положення бажано підкріплювати статистичними даними, конкретними прикладами з реальної дійсності, розрахунками тощо, показати, як предмет дослідження розвивався історично і які тенденції його розвитку в перспективі. Статистичні дані та матеріали практики, як правило, потрібно брати з першоджерел. Для здобувачів вищої освіти старших курсів використання практичного матеріалу є обов'язковим (якщо інше не обумовлено особливостями теми або об'єкту (предмету) дослідження).

Після завершення основної частини на заключному етапі здобувач вищої освіти переходить до написання висновків до курсової роботи, оформлення списку використаних посилань та додатків. Оформлення курсової роботи є важливим елементом її виконання і одним із чинників, який враховується при оцінюванні курсової роботи.

Останнім етапом є захист курсової роботи, який відбувається відповідно до вимог, передбачених цими методичними рекомендаціями.

Під час підготовки до захисту курсової роботи здобувачу вищої освіти необхідно ознайомитись з відгуком наукового керівника. Захист курсових робіт для здобувачів вищої освіти денного і заочної форми навчання проходить відповідно до розкладу і завершується до початку екзаменаційної сесії. На захисті здобувач вищої освіти у виступі коротко викладає зміст виконаної курсової роботи, дає відповідь на запитання членів комісії. Якщо здобувач вищої освіти добре підготувався до захисту і дав вичерпні відповіді на запитання, підсумкова оцінка курсової роботи може бути вище за попередню. І навпаки, якщо в ході захисту з'ясується слабкий рівень знань з досліджуваної проблематики, підсумкова оцінка може бути нижчою за попередню або навіть не задовільною. За результатами захисту виставляється оцінка, яка записується до залікової відомості і залікової книжки здобувача вищої освіти.

3. МОВА І СТИЛЬ НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота виконується державною мовою за винятком списку використаних посилань, опис яких здійснюється мовою видання. Мова підготовки курсових робіт іноземних здобувачів вищої освіти визначається згідно з чинним законодавством. Курсова робота є сходинкою у підготовці здобувачів вищої освіти до написання кваліфікаційної роботи, тому слід приділяти серйозну увагу мові та стилю її написання. Хоча не існує «писаних правил» наукової мови, але можливо виділити деякі її особливості.

По-перше, це формально-логічний спосіб викладення матеріалу, який складається, головним чином, з міркувань, метою яких є доказ істини або тих чи інших положень, що виявлені як наслідок дослідження фактів дійсності.

По-друге, це стиль письмової наукової мови, яким є безособовий монолог. Він передбачає виклад матеріалу від третьої особи, щоб зосередити увагу на змісті, а не на суб'єкті (наприклад, «Автор вважає...»). Також доцільне використання неозначено-особових речень (наприклад, «Спочатку визначають основні фактори, що впливають на це явище»). Не слід вести виклад від першої особи: «Я спостерігав», «Я вважаю», «Мені здається», «На мою думку». Варто уникати словосполучень «На нашу думку», «Ми вважаємо» тощо.

По-третє, це культура наукової мови, яка визначається точністю, якістю і стислістю, за рахунок чого текст набуває смислової завершеності і цілісності.

Точність є умовою, що забезпечує наукову і практичну цінність тексту курсової роботи. Автор повинен виважено ставитись до використання тих чи інших слів, понять, термінів, оскільки неправильно вибране слово може суттєво змінити суть тексту або створити умови неоднозначного його тлумачення. У курсових роботах необхідно прагнути дотримуватися прийнятої термінології, позначень, загальноприйнятих умовних скорочень і символів.

Якість викладу – це вміння писати доступно й зрозуміло. Часто порушення якості викладу пов'язане з тим, що автор намагається надати роботі видимої науковості. Це приводить до того, що відомим предметам, явищам, поняттям дають ускладнені назви, використовують без потреби іноземні слова, паралельно або неправильно вживають іноземну лексику тощо.

Стислість досягається шляхом точного, лаконічного викладу, використання професійної термінології. Кожне слово і словосполучення повинні коротко і влучно передавати думку. Не варто перевантажувати текст складними граматичними конструкціями, слід уникати тавтології (повторення одного й того ж іншими словами), використання штампів.

При написанні роботи важливо об'єднати накопичену інформацію у взаємопов'язаний текст. Для цього можна використовувати різні мовні кліше як засоби зв'язку між реченнями і абзацами («таким чином ...», «наведені дані свідчать ...», «з викладеного слідує...», «отже...», «відповідно до...»). При згадуванні в тексті науковців, дослідників, практиків, інших осіб ініціали ставляться перед прізвищем (О.А. Грішнова, а не Грішнова О.А., як це прийнято в списках літератури).

4. ОБСЯГ, СТРУКТУРА І ЗМІСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Обсяг основної частини курсової роботи становить 1-1,5 друкованих аркушів (22-33 сторінки).

Правила оформлення курсової роботи наводяться в розділі 5.

Незалежно від обраної теми, структура курсової роботи має включати:

- ✓ титульний аркуш;
- ✓ зміст;
- ✓ вступ;
- ✓ основна частина;
- ✓ висновки;
- ✓ список використаних посилань;
- ✓ додатки (за потреби).

Курсова робота починається з **титульного аркуша**. На ньому вказуються назви міністерства, університету, факультету, кафедри, на якій вона виконувалась; тема роботи; прізвище та ініціали здобувача вищої освіти, група, курс, форма навчання; прізвище, ініціали, вчене звання керівника; залишається місце для оцінювання роботи; рік і місто виконання роботи (*Додаток А*).

Зміст подається на початку курсової роботи. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів, вступу, висновків, списку використаних посилань, додатків тощо (*Додаток Б*). Назви структурних елементів повинні точно відповідати їх назвам у тексті роботи.

Вступ містить наступні структурні елементи:

Актуальність теми дослідження. Автор курсової роботи повинен стисло і змістовно обґрунтувати актуальність теми дослідження; перерахувати вітчизняних і зарубіжних вчених, які займаються цією проблемою і внесли суттєвий вклад в її вирішення; означити коло проблем, які не до кінця вирішені або залишилися поза увагою дослідників (саме вони мають знайти відображення в курсовій роботі).

Мета – відображає напрям дослідження і взаємопов'язана з назвою теми курсової роботи.

Завдання дослідження визначаються на основі поставленої мети і за змістом повинні узгоджуватися із назвою розділів і змістовною частиною курсової роботи, для чого рекомендується використовувати такі визначення, як *виявити...*, *узагальнити...*, *установити...*, *розробити...*, *дослідити...*, *проаналізувати...* тощо.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, суспільні відносини, що породжують проблемну ситуацію й обрані для вивчення.

Предмет дослідження – це те, що перебуває в межах об'єкта і визначає тему курсової роботи.

Структура курсової роботи – передбачає перерахування її структурних елементів з обґрунтуванням послідовності їх розташування, із зазначенням кількості використаних посилань та додатків (наприклад, рисунків, таблиць).

Пропонований обсяг вступу – 1-2 сторінки.

Основна частина курсової роботи може складатися з трьох розділів. Розділи можуть поділятися на підрозділи. Усі розділи роботи та їхні структурні частини повинні розміщуватись послідовно, мати взаємозв'язок.

Перший розділ, як правило, має теоретичний характер. У цьому розділі може наводитись аналіз категорій і понять, історичний розвиток досліджуваної теми; розкривається суть проблеми; наводяться різні наукові точки зору, запропоновані підходи до її вирішення, власні результати їх критичного аналізу; обґрунтовується використання певних методів наукового пізнання. Також необхідно систематизовано висвітлити стан питання, якому присвячена робота, навести стислу інтерпретацію досліджуваної проблеми, розкрити її роль в економіці України. Потрібно дати об'єктивну оцінку стану проблеми, навести існуючі досягнення і недоліки у вирішенні проблеми, яка досліджується, проаналізувати можливі підходи до її вирішення, узагальнити результати попередніх досліджень з цього та суміжних питань, визначити можливі шляхи вирішення поставленого завдання та викласти загальну методику і основні методи досліджень, що будуть використані в другому розділі.

Варто висловити свою думку з досліджуваних питань, показати їх практичне значення. Виклад сучасного стану проблеми варто ілюструвати практичним матеріалом, оформленим у вигляді цифр, таблиць, діаграм, графіків з обов'язковими посиланнями на джерела даних.

У цьому розділі доцільно висвітлити методику дослідження з теми роботи, систему показників, які характеризуються стан проблеми. Узагальнення літератури в цьому розділі може завершуватись переліком показників які на прикладі конкретного підприємства будуть використовуватися в наступних розділах. Важливо пов'язати з теоретичною частиною курсової роботи аналітичну.

Пропонований обсяг першого розділу – 6-10 сторінок.

Другий розділ, як правило, є аналітичним, де проводиться системний аналіз досліджуваної проблеми з використанням обраних методів дослідження. При цьому потрібно не обмежуватися констатацією, а виявляти тенденції розвитку, розкривати недоліки і виявляти причини, що їх обумовили, визначити шляхи їх можливого усунення. У цьому розділі рекомендується провести самостійний аналіз зібраного матеріалу (у тому числі, фактичного і статистичного), провести розрахунки, навести опис дослідів тощо.

Економічний аналіз, в цілому, важливо проводити в динаміці за три роки, порівнюючи показники обраного об'єкта з аналогічними показниками передових підприємств, середніми даними району, області, країни. Для економічної оцінки необхідно застосовувати статистичні методи обробки масових даних. При цьому обов'язково слід робити висновки, наскільки ефективно здійснюються ті чи інші процеси на даному підприємстві. Результати аналізу і проведених розрахунків оформляються у вигляді таблиць з поясненнями, графіків, діаграм, схем тощо.

У першому підрозділі цього розділу подають детальну характеристику підприємства обраного для дослідження. У другому підрозділі здобувач

аналізує основні показники (3-5 показників) відповідно до теми курсової роботи з поданням ґрунтовних висновків. При аналізуванні тенденцій щодо зміни специфічних показників здобувач може використовувати такі методи як метод ланцюгових підстановок, факторний аналіз, показника тощо. Зміст третього підрозділу погоджується з керівником курсової роботи відповідно до теми курсової роботи. Зміст другого розділу є основою для розробки рекомендацій та пропозицій і написання третього розділу курсової роботи.

Пропонований обсяг другого розділу – 10-13 сторінок.

Третій розділ є логічним завершенням перших двох. Він присвячений узагальненню проблем, виявлених при дослідженні теми, розробці та формулюванню шляхів їхнього вирішення у формі конкретних пропозицій, рекомендацій, заходів які безпосередньо стосуються теми курсової роботи. Пропозиції з удосконалення діяльності підприємства повинні бути конкретними й обґрунтованими, з відповідними розрахунками економічного ефекту й ефективності.

Обґрунтування перспектив розвитку, виявлення резервів виробництва здійснюються за допомогою розрахунково-конструктивного методу, монографічного, балансового та інших методів дослідження.

Пропонований обсяг третього розділу – 6-10 сторінок.

Висновки є логічним завершенням курсової роботи. Головна їх мета – підсумувати проведену роботу, сформулювати результати дослідження. Вони подаються у вигляді окремих лаконічних положень, які можуть містити визначення, класифікації, узагальнення, виявлені проблеми та шляхи їх вирішення. У висновках також можуть обґрунтовуватись достовірність отриманих результатів, наводитись рекомендації щодо їх використання. За структурою висновки мають відповідати завданням, поставленим у вступі.

При описі результатів курсової роботи можна рекомендувати використовувати наступні вирази: «систематизовано...», «виявлено особливості...», «надано класифікацію...», «підготовлено...», «уточнено...», «встановлено...», «проаналізовано ...», «визначено ...» тощо.

Пропонований обсяг висновків – не більше 2 сторінок.

Список використаних посилань містить перелік джерел (підручників, монографій, наукових статей, законодавчих і нормативних актів, матеріалів періодичної преси, офіційних сайтів та ін.), що використовувалися при написанні курсової роботи. Рекомендована кількість найменувань у списку повинна бути не меншою 20, з яких від 30 до 50% - за останні 5 років (якщо інше не обумовлено специфікою теми).

Додатки включають матеріал, який необхідний для конкретизації теми курсової роботи. Це можуть бути додаткові ілюстрації і таблиці, що через великий обсяг, специфіку викладу чи форму відображення не можуть бути внесені в основну частину курсової роботи. Наприклад, таблиця, що має розмір: формат А 4 і більше. У додатки можна включати також таблиці, ілюстрації, схеми, діаграми, графіки, які відображають певні результати курсової роботи.

Курсові роботи описового, теоретичного характеру, що не містять розрахунків і економічних обґрунтувань до захисту не приймаються.

5. ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

5.1. Загальні вимоги

Курсова робота оформляється відповідно до вимог державного стандарту України (ДСТУ 3008-2015 та ДСТУ 4163-2003). Текст роботи набирається на комп'ютері з дотриманням таких вимог: шрифт Times New Roman, 14, інтервал 1,5, формат А4, береги: лівий – 30 мм, верхній і нижній – 20 мм, правий – 10 мм.

Робота друкується на аркушах паперу формату А4 (210x297) з однієї сторони. Робота повинна бути зброшурована.

Структурні елементи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ПОСИЛАНЬ», «ДОДАТКИ», а також розділи основної частини курсової роботи починаються з нової сторінки, повинні мати заголовки.

Назву кожного структурного елементу необхідно писати великими буквами з вирівнюванням по центру. Заголовки не підкреслюються. Використання знаку переносу у заголовках не допускається. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою.

Підрозділи основної частини курсової роботи з нової сторінки не починаються і послідовно викладаються в межах розділів по тексту роботи. Не допускається розміщати заголовок підрозділу в нижній частині сторінки, якщо після нього розташований тільки один рядок тексту.

Між заголовком і текстом повинен бути один вільний рядок.

До основного обсягу курсової роботи не входять додатки, список використаних посилань, таблиці та рисунки, які повністю займають площу сторінки. Але всі сторінки зазначених елементів курсової роботи підлягають суцільній нумерації.

5.2. Оформлення тексту

Приведення статистичних даних, відомостей практики, точок зору різних авторів має здійснюватися з посиланням на джерела. У роботі можуть надаватися і повинні пояснюватися формули, за допомогою яких здійснюються розрахунки. Текст роботи повинен бути розбитий на абзаци. Абзацний відступ 1,25 пт. З метою більшої наочності цифровий матеріал можна наводити у вигляді графіків, схем і діаграм, що оформляються як рисунки.

Ілюстрації (схеми, графіки) і таблиці розміщують після першого згадування про них в тексті так, щоб їх можна було читати без повороту тексту чи з поворотом за стрілкою годинника.

5.3. Нумерація

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знаку №. Нумерація сторінок курсової роботи повинна бути наскрізною і починатися з титульного листа, проте на ньому номер сторінки не ставиться. Номера сторінок у курсовій роботі проставляються у верхньому колонтитулі праворуч без крапки.

Такі структурні частини курсової роботи, як «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ПОСИЛАНЬ», не мають порядкового номера, тобто неправильно зазначати: «1. ВСТУП» або «Розділ 5. ВИСНОВКИ».

Розділи основної частини повинні мати порядкову нумерацію в межах усієї роботи. Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ». Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер ставиться перед заголовком і відокремлюється від нього пробілом. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу не повинна стояти крапка, наприклад: «2.3» (третій підрозділ другого розділу).

5.4. Ілюстрації

Кожна ілюстрація має відповідати тексту, а текст – ілюстрації. Ілюстрації позначаються словом «Рисунок» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, наведених у додатках. Усі графічні матеріали курсової роботи (ескізи, діаграми, графіки, схеми, фотографії, рисунки, кресленики тощо) повинні мати однаковий підпис «Рисунок». На всі ілюстрації повинні бути посилання в роботі.

Порядковий номер ілюстрації вказується без знаку № арабськими цифрами. Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, розділених крапкою, після номера ілюстрації не ставиться крапка. Наприклад: Рисунок 1.2 - (другий рисунок першого розділу).

Назву рисунка друкують з великої літери та розміщують під ним посередині рядка. Назви ілюстрацій, що містять текст з якомога стислою характеристикою зображеного, розміщують після їхніх номерів. За необхідності ілюстрації доповнюють пояснювальними даними (підрисунковий текст). Номер ілюстрації, її назву та пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Приклад оформлення ілюстрації приводиться на рис. 5.1.

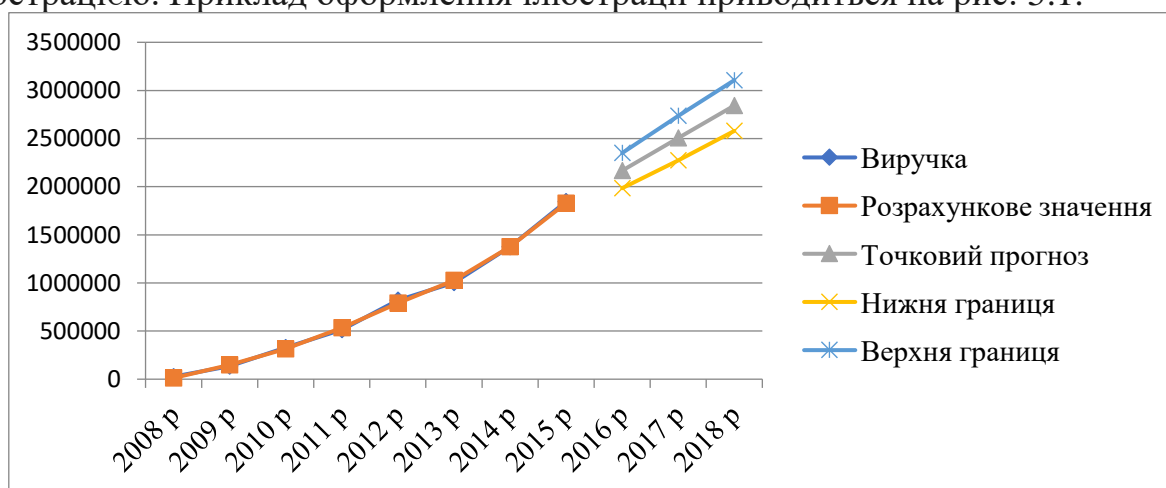

Рисунок 3.1. Прогнозування виручки підприємства за допомогою методу гармонійних ваг Хелвіга, тис. грн.

Рисунок 5.1 - Приклад оформлення рисунку

5.5. Таблиці

Цифровий матеріал, в т.ч. що характеризує один чи кілька показників, як правило, повинен оформлюватися у вигляді таблиць. Кожна таблиця повинна мати номер і назву, яку розміщують над таблицею. Назва таблиці повинна бути стислою і відбивати її зміст. Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу.

Назву таблиці друкують з великої літери і розміщують над таблицею з абзацного відступу. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу та порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2» (друга таблиця першого розділу).

Якщо в розділі курсової роботи одна таблиця, її нумерують за загальними правилами. У таблиці необхідно подавати відомості щодо одиниці виміру показників. Якщо всі показники мають однакову розмірність, то вона виноситься в заголовок і зазначається через кому після назви таблиці, наприклад: Таблиця 2.1 - Аналіз індексу інфляції, %. У випадку різної розмірності показників одиниці виміру вказуються в заголовках, підзаголовках граф, у бокових рядках у скороченому вигляді відповідно до діючих стандартів. Приклад оформлення таблиці наводиться нижче.

Таблиця 2.2 - Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) суб'єктів господарювання за регіонами у 2016 році

Регіон	Усього, млн.грн.	У тому числі			
		підприємства		фізичні особи-підприємці	
		млн.грн.	у відсотках до загальної кількості	млн.грн.	у відсотках до загальної кількості
1	2	3	4	5	6
Україна	6877077,3	6387872,7	100,0	489204,6	100,0
Вінницька	139582,3	119265,4	1,9	20316,9	4,1
Волинська	116585,4	104722,7	1,6	11862,7	2,4

Продовження таблиці 2.2

1	2	3	4	5	6
Київська	415406,3	388390,8	6,1	27015,5	5,5
Донецька	356039,5	341559,4	5,3	14480,1	3,0
Житомирська	87548,1	73595,1	1,2	13953,0	2,9

На всі таблиці повинні бути посилання в тексті. При посиланні на таблицю наводиться слово «табл.» або «таблиця» та її номер, наприклад: «відповідно до таблиці 2.1», «... див. табл. 3.2». У тексті до таблиць обов'язково повинні бути наведені коментарі, що їх пояснюють.

5.6. Формули

При використанні формул необхідно дотримуватися певних правил. Порядкові номери позначають арабськими цифрами (за винятком формул, наведених у додатках) в круглих дужках біля правого поля сторінки без крапок від формули до її номера. Наприклад: (2.4) (четверта формула другого розділу).

Формули записуються за допомогою редактора формул.

Пояснення значень символів та числових коефіцієнтів слід наводити безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони наведені у формулі. Значення кожного символу та числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка з вказівкою одиниці виміру. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Формули та рівняння подають посередині сторінки симетрично тексту окремим рядком безпосередньо після тексту, у якому їх згадано. Найвище та найнижче розташування запису формул(и) та/чи рівняння(-нь) має бути на відстані не менше ніж один рядок від попереднього й наступного тексту.

Наприклад:

Відомо, що

$$Z = \frac{M_1 - M_2}{\sqrt{\sigma_1^2 + \sigma_2^2}} \quad (5.1)$$

де M_1, M_2 - математичне очікування;

σ_1, σ_2 - середні квадратичні відхили [23].

5.7. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела

Посилання в тексті курсової роботи на джерела слід зазначати двома квадратними дужками, наприклад, «... у працях [1-7]», [5, с. 2-8].

5.8. Оформлення списку використаних посилань

Список використаних посилань – елемент бібліографічного апарату, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел (посилань) і розміщується після висновків.

Посилання можна розміщувати одним із таких способів:

- у порядку появи посилань у тексті;
- в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків.

Посилання іноземною мовою (англійською, французькою тощо) варто наводити після джерел українською та російською мовами, дотримуючись наскрізної нумерації (у разі використання алфавітного порядку).

Відомості про джерела, включені до списку, необхідно давати відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи з обов'язковим наведенням назв праць.

Приклади оформлення бібліографічного опису наводяться в *Додатку Г*.

5.9. Додатки

Додатки оформлюють як продовження курсової роботи на наступних сторінках після списку використаних посилань у вигляді окремої частини, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті роботи. Нумерація аркушів з додатками продовжує загальну нумерацію сторінок роботи.

Кожний додаток повинен мати заголовок, який друкують вгорі малими літерами з першої великої симетрично до тексту сторінки. Над заголовком, але посередині рядка, друкують слово «ДОДАТОК» і відповідну велику літеру української абетки, крім літер Г, Є, З, І, І, Й, О, Ч, Ь, яка позначає додаток. Текст кожного додатка починають з наступної сторінки. Якщо в роботі є лише один додаток, то він позначається як «ДОДАТОК А».

Приклад:

ДОДАТОК А
Назва додатка

Ілюстрації, таблиці та формули, розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: Таблиця А.2 – друга таблиця додатка А; Рисунок Б.3 – третій рисунок додатка Б; формула (В.1) – перша формула додатка В.

6. ВІДГУК КЕРІВНИКА ТА ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Не пізніше дати подання роботи на перевірку у строки визначені кафедрою, здобувач вищої освіти передає курсову роботу керівнику для підготовки відгуку.

Можливими критеріями оцінювання курсової роботи виступають:

- 1) обґрунтування актуальності теми, стан наукової розробки проблеми, визначення мети і завдань виконання роботи;
- 2) ступінь розробки теми, самостійність і повнота проведеного аналізу, наявність помилок; відповідність змісту темі і плану роботи;
- 3) опрацювання достатньої кількості джерел щодо теми дослідження, зокрема, фундаментальних і вузькоспеціалізованих;
- 4) аналіз матеріалів практики за темою роботи, джерела отримання такої інформації;
- 5) використання наукових методів дослідження, вміння логічно мислити, доводити, робити обґрунтовані висновки;
- 6) отримані результати та їх новизна;
- 7) дотримання строків виконання і вимог до оформлення роботи.

Обов'язково у відгуку керівник має відобразити:

- оцінку якості виконання кожного розділу та курсової роботи в цілому;
- оцінку праці здобувача вищої освіти та результатів курсової роботи;
- висновок щодо можливості допуску курсової роботи до захисту.

Обов'язково наприкінці відгуку повинно бути зазначено:

Курсова робота Іваненко Івана Івановича «Тема роботи» відповідає/ не відповідає вимогам, які висуваються до курсових робіт, і може бути рекомендована/ не рекомендована до захисту.

Захист курсової роботи проводиться за порядком, який визначається кафедрою. Графік захисту (дата, час, місце захисту курсової роботи) визначається рішенням кафедри.

Під час захисту здобувач вищої освіти має зазначити тему, стисло обґрунтувати актуальність дослідження, мету, результати, висновки. За часом виступ не повинен перевищувати 5-7 хвилин, може супроводжуватись презентацією.

Після завершення доповіді, здобувач вищої освіти повинен відповісти на запитання.

Якщо робота до захисту не допущена або оцінена в ході захисту на «незадовільно» (менше, ніж 60 балів за системою ECTS), здобувач вищої освіти зобов'язаний виконати нову курсову роботу за цією ж темою з урахуванням зауважень.

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Оцінювання роботи здійснюється за прийнятою в Університеті схемою оцінювання результатів захисту курсової роботи. Комісія здійснює оцінювання з урахуванням ступеня розкриття теми і виконання завдань дослідження, кількості і якості використаних джерел, досягнутих результатів, грамотності та стилю викладу, якості оформлення роботи, доповіді здобувача вищої освіти, відповідей на питання та критичні зауваження. При оцінці курсової роботи враховується відгук керівника.

Критерії оцінювання

- оцінка «відмінно» (90 – 100 балів) виставляється здобувачу вищої освіти, якщо курсова робота повністю відповідає вимогам методичних рекомендацій, виконана на високому теоретичному рівні, має елементи самостійного дослідження, на захисті здобувач вищої освіти вільно володіє і розуміє проблему теми дослідження, впевнено відповідає на поставлені питання;

- оцінка «добре» (75 – 89 балів) ставиться, якщо курсова робота повністю відповідає вимогам, але не завжди критично ставиться до використаних джерел та літератури; в процесі відповідей на окремі питання було допущено невеликі помилки, в цілому здобувач вищої освіти показав достатнє розуміння проблем курсової роботи та володіння її матеріалами;

- оцінка «задовільно» (60 – 74 бали) виставляється за наявності наступних ознак: у роботі допущено порушення принципів логічного і послідовного викладу матеріалу, наявні окремі помилки і неточності, не сформульовані або не обґрунтовані пропозиції і рекомендації з теми дослідження, допущені помилки в оформленні роботи, численні граматичні та стилістичні помилки; під час захисту здобувач вищої освіти не завжди вірно відповідав на питання або не може наводити аргументи;

- оцінка «незадовільно» (менш ніж 60 балів) виставляється, коли робота виконана не самостійно (зокрема, переважає механічне переписування джерел), не враховано останні наукові доробки та тенденції, містить істотні помилки, має посилання тільки на застарілі джерела тощо, не відповідає більшій частині вимог, зміст теми не розкрито, містить плагіат, в процесі захисту здобувач вищої освіти не показав знання основних положень роботи.

Таблиця 7.1 – Схема оцінювання результатів захисту курсової роботи

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
67-74	D	задовільно
60-66	E	
35-59	FX	незадовільно
0-34	F	

Кращі курсові роботи можуть бути рекомендовані для участі в конкурсах наукових робіт, доповідей результатів на наукових конференціях та опублікування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ПОСИЛАНЬ

1. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання: ДСТУ 3008-2015 введ. 01.07.2017. - К.: ДП «УкрНДНЦ», 2016. - 26 с.

2. Інформація та документація Бібліографічне посилання Загальні положення та правила складання ДСТУ 8302:2015 введ. 01.07.2016. - К.: ДП «УкрНДНЦ», 2016. - 16 с.

3. Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлювання документів. ДСТУ 4163-2003; чинний від 01.09.2003. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/rada/show/v0055609-03>

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА, КОРПОРАТИВНОЇ ТА ПРОСТОРОВОЇ
ЕКОНОМІКИ

КУРСОВА РОБОТА

Дисципліна «**ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА**»

Тема: « _____ »

Виконав:

Здобувач вищої освіти _____ курсу
_____ форми навчання

Групи _____

Спеціальності _____

Освітньої програми _____

ПІБ

Керівник:

Прізвище, ініціали, науковий ступінь, вчене звання

Оцінка:

_____ (балів)

_____ (ECTS)

_____ (національна)

Члени комісії:

(підпис)

(ініціали, прізвище)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

ДОДАТОК Б

Приклад оформлення змісту курсової роботи на тему:
«ФОРМУВАННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА»

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ПРИБУТОК ЯК ЕКОНОМІЧНА КАТЕГОРІЯ	5
1.1 Економічна сутність і види прибутку	5
1.2 Механізм формування прибутку за результатами операційної, інвестиційної і фінансової діяльності	8
1.3 Розподіл прибутку на підприємствах з різною організаційно-правовою формою господарювання	11
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ ПРИБУТКУ ПАТ «СВІТЛОТЕХНІКА»	15
2.1. Організаційно-економічна характеристика ПАТ "Світлотехніка"	15
2.2 Аналіз формування прибутку ПАТ «Світлотехніка» за результатами операційної, інвестиційної і фінансової діяльності	19
2.3 Аналіз розподілу прибутку ПАТ «Світлотехніка»	24
РОЗДІЛ 3 РОЗРОБКА РЕКОМЕНДАЦІЙ З МАКСИМІЗАЦІЇ ПРИБУТКУ В КОРОТКОСТРОКОВОМУ ПЕРІОДІ	30
3.1 Визначення ресурсів зростання прибутку ПАТ «Світлотехніка»	30
3.2 Прогноз прибутку ПАТ «Світлотехніка»	35
3.3. Пропозиції з удосконалення механізму формування і розподілу прибутку підприємств в сучасних умовах	39
ВИСНОВКИ	43
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ПОСИЛАНЬ	45
ДОДАТКИ	

ДОДАТОК В

Приклади оформлення бібліографічного опису списку використаних посилань

КНИГИ

Однотомні видання

Один автор

Федорова Л.Д. З історії пам'яткоохоронної та музейної справи у Наддніпрянській Україні. 1870-ті – 1910-ті рр. Київ, 2013. 373 с.

Два і більше авторів

Zhovinsky E.Ya., Kryuchenko N.O., Paparyha P.S. Geochemistry of Environmental Objects of the Carpathian Biosphere Reserve. Kyiv, 2013. 100 p.

Людський розвиток в Україні: трансформація рівня життя та регіональні диспропорції: у 2-х т.: кол. моногр. Київ, 2012. 436 с.

Без автора

Збірники

Софія Київська: Візантія. Русь. Україна. Вип. II. Київ, 2012. 464 с.

Матеріали конференцій, з'їздів, тези доповідей

Физика импульсных разрядов в конденсированных средах. Материалы XVI Международной научной конференции (19-22 авг. 2013, г. Николаев). Николаев, 2013. 253 с.

Багатотомні видання

Енциклопедія історії України: у 10 т. Київ: Наук. думка, 2013. Т. 10. 784 с.

ІНШІ ВИДАННЯ

Каталоги

Національна академія наук України. Анотований каталог книжкових видань 2008 року Київ: Академперіодика, 2009. 444 с.

Препринти

Панасюк М.І., Скорбун А.Д., Сплошной Б.М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль: Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006, 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС; 06-1).

Авторські свідоцтва

А.с. 1007970 ССРСР, МКИЗ В 25 J 15/00. Устройство для захвата

неориентированных деталей типа валов / В.С. Ваулин, В.Г. Кемайкин (СССР). № 3360585/2508 ; заявл. 23.11.81 ; опубл. 30.03.83, Бюл. № 12.

Патенти

Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G 21H3/00. № 200701472 ; заявл. 12.02.07 ; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с.

Автореферати дисертацій

Старовойт С.В. Видавнича діяльність Національної академії наук України у 1918 – 1933 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук. Київ, 2003. 20 с.

Стандарти

ДСТУ 3017-95. Видання. Основні види. Терміни та визначення. Київ, 1995. 47 с.

Рецензія

Касьянов Г. Глобальна еволюція людства: культурно-цивілізаційний вимір. *Вісн. Кн. палати*. 2001. № 12. С. 14-15.

Рец. на кн.: Шейко В. Культура. Цивілізація. Глобалізація (кінець XIX – початок XX ст.): монографія: у 2 т. Харків, 2001. Т. 1. 520 с. ; т. 2. 400 с.

ЧАСТИНА ВИДАННЯ

Стаття із журналу, збірника, розділ книги

Незалежно від кількості авторів у позатекстовому переліку бібліографічних посилань (списку літератури)

Яцків Я.С., Радченко А.І. Про ефективність видання наукових журналів в Україні. *Вісн. НАН України*. 2012. № 6. С. 62-67.

Назарчук З.Т. Дифракция Е-поляризованных электромагнитных волн на цилиндрическом экране с сечением в виде ломаной кривой. *Волны и дифракция*. Тбилиси, 1985. Кн. 1. С. 507-511.

Скальський В.Р. Становлення методу акустичної емісії в установах Західного наукового центру. *Теорія і практика раціон. проектування, виготовлення і експлуатації машинобуд. конструкцій*: Праці 2 міжнар. наук.-техн. конф. (Львів, 11-13 лист. 2010). Львів, 2010. С. 9-10.

Незалежно від кількості авторів у підрядковому бібліографічному посиланні (посторінкових примітках)

за умови, що в основному тексті на цій сторінці написано: "У статті Я.С. Яцківа, А.І. Радченко "Про ефективність видання наукових журналів в Україні"

¹ опис можна подати в такому вигляді (п. 4.9 вказаного стандарту):

¹ *Вісн. НАН України*. 2012. № 6. С. 62-67.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ ВІДДАЛЕНОГО ДОСТУПУ

Опис ресурсу загалом

Наукові публікації і видавнича діяльність НАН України. Київ, 2007. URL: <http://www.nas.gov.ua/publications> (дата звернення: 19.03.2014).

Опис частини електронного ресурсу у позатекстовому переліку бібліографічних посилань (списку літератури)

Garfield E. More on the ethics of scientific publication: abuses of authorship attribution and citation amnesia undermine the reward system of science. *Essays of an information scientist*. URL: <http://www.garfield.library.upenn.edu/essays/v5p621y1981-82.pdf> (Last accessed: 16.04.2013).

Опис частини електронного ресурсу у підрядковому бібліографічному посиланні (посторінкових примітках)

за умови, що в тексті наведено бібліографічні відомості, які дозволяють документ ідентифікувати (його назву і прізвища авторів, рік випуску) (п. 5.3.6):
* URL: <http://www.garfield.library.upenn.edu/essays/v5p621y1981-82.pdf> (Last accessed: 16.04.2013).

ДОДАТОК Г

Приклад оформлення відгуку (рекомендований)

ВІДГУК КЕРІВНИКА НА КУРСОВУ РОБОТУ

Здобувача вищої освіти ____ курсу ____ групи _____ форми навчання
ПІБ _____

Тема роботи: _____

Оцінка якості виконання кожного розділу та курсової роботи в цілому

Оцінка праці здобувача вищої освіти та результатів курсової роботи

Висновок щодо можливості допуску курсової роботи до захисту

Курсова робота Іваненко Івана Івановича «Тема роботи» відповідає/ не відповідає вимогам, які висуваються до курсових робіт, і може бути рекомендована/ не рекомендована до захисту.

Керівник: _____

Ініціали, прізвище

ДОДАТОК Г
Рекомендовані теми курсових робіт з дисципліни «Економіка підприємства»

1. Механізм управління підприємством і проблеми його удосконалення.
2. Економічне обґрунтування типу організаційної структури управління підприємством.
3. Вплив зовнішнього середовища на діяльність підприємства.
4. Формування виробничої програми підприємства.
5. Аналіз виробництва і реалізації продукції підприємства.
6. Товарна політика підприємства.
7. Цінова стратегія підприємства.
8. Організація маркетингових досліджень на підприємстві.
9. Управління маркетинговою діяльністю підприємства.
10. Управління збутовою діяльністю підприємства.
11. Стратегічне планування на підприємстві: організація і методика розробки.
12. Бізнес-план в системі управління підприємства.
13. Удосконалення оперативного планування на підприємстві.
14. Планування виробництва і збуту продукції на підприємстві.
15. Планування продуктивності праці.
16. Планування собівартості виробництва і продукції.
17. Планування прибутку і рентабельності.
18. Оптимізація структури і чисельності персоналу підприємства.
19. Управління трудовими ресурсами на підприємстві.
20. Кадрова політика підприємства.
21. Управління мотивацією персоналу підприємства.
22. Управління продуктивністю праці.
23. Удосконалення організації оплати праці на підприємстві.
24. Управління інтелектуальним капіталом.
25. Основні виробничі фонди підприємства і підвищення ефективності їх використання.
26. Проблеми відновлення основних виробничих фондів підприємства.
27. Шляхи підвищення ефективності використання основних фондів.
28. Роль амортизації як фінансового джерела відтворювальних процесів на підприємстві.
29. Лізинг і оренда як форми відновлення активної частини основного капіталу.

30. Методи визначення потреби підприємства в оборотних коштах.
31. Підвищення ефективності використання оборотних активів підприємства.
32. Управління оборотним капіталом підприємства.
33. Роль фінансових ресурсів у виробничо-господарській діяльності підприємства і проблеми їх раціонального використання.
34. Шляхи підвищення ефективності процесів реального інвестування на підприємстві.
35. Інвестиційна діяльність підприємства і шляхи підвищення її ефективності.
36. Удосконалення інвестиційної діяльності підприємства.
37. Інноваційна діяльність підприємства.
38. Методи оцінки ефективності нововведень на підприємстві.
39. Техніко-технологічна база і виробнича потужність підприємства.
40. Підвищення ефективності використання виробничої потужності підприємства.
41. Матеріально-технічне забезпечення виробництва та його роль в підвищенні ефективності виробництва.
42. Організація виробничої логістики на підприємстві.
43. Показники і шляхи поліпшення використання матеріальних ресурсів на підприємстві.
44. Організація операційної діяльності на підприємстві.
45. Особливості організації виробництва на малому підприємстві.
46. Підвищення якості й конкурентоздатності продукції.
47. Управління конкурентоздатністю підприємства.
48. Шляхи зниження витрат на підприємстві.
49. Формування собівартості продукції.
50. Фінансові результати діяльності підприємства.
51. Прибуток як узагальнюючий показник діяльності підприємства.
52. Проблеми ефективного використання прибутку підприємства.
53. Рентабельність підприємства та шляхи її підвищення в умовах ринкової економіки.
54. Аналіз фінансово-економічного стану підприємства.
55. Оцінка ймовірності банкрутства підприємства.
56. Оптимізація бізнес-процесів на підприємстві.
57. Антикризова діяльність підприємства.
58. Економічна безпека підприємства.

59. Удосконалення зовнішньоекономічної діяльності підприємства.
60. Внутрішньовиробничі економічні відносини на підприємстві.
61. Економіка інфраструктури підприємства.
62. Проблеми розвитку виробничої інфраструктури і її значення для підвищення ефективності виробництва.
63. Сучасна політика ресурсозбереження і проблеми її вирішення.